

Santa Maria del Mont

Butlletí Mensual

Any V

Abril de 1932

Núm. 48

XAMPANY GELAMA

Caves a VILAJUIGA (Girona)

Avis d'Administració

Preguem a tots els subscriptors que per tal de normalitzar la marxa de la nostra Administració, vulguin posar-se al corrent de llur respectiu abonament, a fi de què no ens haguem de veure obligats a suspendre la remesa del BUTLLETÍ.

L'import de la subscripció el poden fer a mans del capellà del Santuari, del Sr. Director del nostre BUTLLETÍ, o bé enviar-lo per Gir Postal o segells de correu al nostre representant a Girona que és Mn. Josep Oliver, Prev., carrer de Sant Francesc, núm. 9, on hom es pot dirigir per tots els afers d'administració. També es poden pagar les subscripcions a les llibreries de Joan Geli, C. Albareda, i de Francesc Geli, C. Argenteria. Girona.

SANTA MARIA DEL MONT

Butlletí mensual

Director: PERE VAYBEDA I OLIVAS

Preu de subscripció: 2 pessetes l'any.

Número solt: 20 centims.

Anuncis a preus convencionals.

(Amb llicència eclesiàstica)

La glorificació de "Canigó"

Es imminent la celebració en aquest Santuari d'un Aplec d'homenatge al gran poeta nostrat Mn. Jacint Verdaguer. Tot-hom sap que l'autor del magnífic poema pairal «Canigó», mentre tenia aquesta seva obra en gestació sojornà una bella temporada a aquest cim sota l'ombra maternal de la Verge i abocat, com si diguessim, a la barana d'aquest mirador incomparable des d'on s'albira tot el país que és teatre de l'acció que en el poema es descapdella.

Es mereixedora de tota lloa aquesta iniciativa d'unes entitats excursionistes, encaminada a perpetuar el sojorn del prevere poeta en el nostre Santuari amb el descobriment d'una làpida commemorativa dins la cambra on ell visqué i treballà. Tot acte d'homenatge a la memòria de Verdaguer sempre està justificat per tal com era una figura que els catalans hem d'admirar per molts conceptes. En el cas present, però, l'homenatge és doble; s'honora l'autor i s'enalteix la seva obra, volem dir el poema «Canigó» que els patriotes hem de tenir sempre com el poema nacional per excel·lència. Si els catalans tinguéssim integralment desenrotllada la nostra sensibilitat patriòtica, si en la nostra formació no s'haguessin entravessat destorbs i prejudicis de

tota mena, les generacions que han anat a estudi d'una trentena d'anys ençà sabrien de memòria els cants més remarcables d'aquesta obra verdagueriana, per tal com a les escoles n'haurien fet lectura assídua, i més tard el llibre hauria estat el companyó inseparable per a abrivar bellament els sentiments pairals.

Les coses han anat, però, de tal manera, que fa pena haver-ho de constatar com són a cents i a milers els catalans que es tenen per bons patriotes i ignoren enterament el contingut del llibre on tan formosament hi són cantades les nostres glòries ancestrals.

I ara mateix, és ben exemplar que hagin estat cabalment les classes humils, els autèntics fills del poble, (puix ja sabem que les entitats excursionistes catalanes es nodreixen abundantament amb elements de les ardides classes populars) qui hagin tingut la iniciativa, i la realitzin amb les pròpies forces, d'honorar i glorificar «Canigó».

El fruit pràctic de la festa que ajudant Déu celebrarem, hauria d'ésser la divulgació a per tot arreu de l'admirable poema, i encara més, de la reunió de patriotes que ací dalt tindrà lloc, n'hauria de sortir la iniciativa de demanar amb insistència a les autoritats de Catalunya, que en les escoles de la nostra terra s'assenyali com a llibre de lectura pels infants el poema «Canigó» com un instrument a posta per a forjar ànimes ben catalanes. I encara ens agradaria de presenciar com l'inici d'aquesta divulgació que preconitzem fos, aquell dia mateix, la lectura solemne del cant «El Pireneu» feta ací a l'aire lliure per un bon recitador, davant de tots els concurrents a la festa i de cara a les muntanyes gegantines que inspiraren el gran cantor de les glòries nostrades.

Heu's ací, al nostre humil entendre, una bella manera d'aprofitar la diada i atiar el foc sagrat del patriotisme.

Aquesta publicació és enviada gratuïtament a totes les entitats excursionistes de la nostra terra que ho demanin. Agraïrem, però, l'intercanvi de publicacions, dirigides a Impremta Masó, Girona.

L'aplec d'homenatge a Mn. Verdaguer

Heu's ací com en parla el Butlletí de l'Agrupació Excursionista «Catalunya» de Barcelona. Diu:

«Al nostre Butlletí, novembre-desembre, del passat any, i a l'article de fons, suggeríem la idea que l'excursionisme català podia homenatjar aquell altre bon excursionista que es digué, Jacint Verdaguer: aquesta idea ha cristal·litzat, ha tingut ressò i el propvenient mes de juny organitzat per l'Agrupació i patrocinat per la «Federació d'Entitats Excursionistes», es farà una gran sortida en autocar fins a Beuda, província de Girona, amb objecte de destapar una làpida en una de les cambres del Santuari de la Mare de Déu del Mont, on Mossèn Cinto habità i escrigué part del poema, *Canigó*.

El viatge de per si ja serà una veritable delícia, ja que fruïrem un espectacle magnífic en quant a paisatge. L'itinerari més o menys serà així: Barcelona, Girona, Banyoles (estany), Besalú, Beuda i a peu aleshores fins al Santuari, retornant per la comarca d'Olot, en aquella data, encisadora per la verdor i les flors que hi ha.

Donada la gran afluència d'excursionistes que hi assistirà, és preferible inscriure's com més aviat millor a la nostra secretaria.»

* * *

Notícies posteriors que ens han estat trameses ens permeten ja donar la data de la festa. Si Déu vol, serà el dia 5 de juny. Tot fa esperar que als excursionistes barcelonins s'ajuntarà un gran estol d'excursionistes i devots de les nostres comarques.

* * *

L'entitat excursionista barcelonina organitzadora de l'Aplec s'ha dirigit a l'Administració del Santuari demanant les dimensions del lloc on haurà d'ésser col·locada la làpida commemorativa, per tal que les mides d'aquesta s'ajustin bé i siguin proporcionades a l'espai disponible.

VEUS DELS SANTUARIS GERMANS

La Missa a Santa Maria de Finestres

A la solitud de les muntanyes, sentada sobre l'aresta d'una de llurs estribacions, encinglerada a banda i banda es troba l'església de Santa Maria de Finestres. Per la seva situació ens la podem imaginar com l'altar major d'una Seu immensa, que té per absis la serra de Finestres, amb els seus cingles i espadats, per volta la del cel blau i per llàntia el sol esplendorós d'un matí serè. Per altar major no és pas massa petita, que també ho és el de la nostra Seu gironina.

Trobant-nos d'excursió, complirem avui en ella el precepte dominical. Mentre el bon senyor rector volta la campana cridant els seus feligresos, escampats en aquella dotzena escassa de masies que formen la seva parròquia, nosaltres pugem al cloquer d'aquesta grandiosa catedral, el Puigsallança. Des d'allí albirem el que s'albira des de gairebé tots els campanars: la plana i les muntanyes, si bé ací la plana és més dilatada i de muntanyes n'hi ha més. Hi ha les blanques de la serralada pirenenca, les blaves de les Alberes, les torrades de la Garrotxa, les taronja de Puigscalm, les verdes de les Guilleries i les negreses de Rocacorba. Més enllà el gris perla de la mar i més ençà el verd maragda dels blats novells i entre ells el blau turquesa de l'estany de Banyoles.

Després del segon toc baixem la graonada amb els ulls plens de sol i entrem a la petita església. Abans, al defora, hem pres l'aigua beneïta. Per mor del vent la porta queda closa i de moment, amb les pupil·les gairebé tancades, només veiem quatre cirris encesos que deuen ésser a l'altar major; dos més a cada costat, a altres altars; a mà esquerra la llàntia d'oli, que dia i nit lloa Déu, dintre la paret i tapada per un vidre, i a mà dreta dues candel·les en un recó que il·luminen dues cares femenines, jovenetes, endolades per un vel negre.

Ens agenollem i els ulls poc a poc s'avesen a aquella poca claror; veiem els bancs arrimats a les parets i els deu feligresos que han pujat a complir el precepte.

Quan el sacerdot es gira pel «Dominus vobiscum» gairebé

amb les mans arriba a les parets, de tan petita que és l'església; els parroquians, però, hi caben tots. Com que és missa parroquial hi ha homilia i abans es convida als funerals que en sufragi d'una feligresa es celebraran el divendres vinent. Si serà l'àvia d'aquelles dues jovenetes! El pensament es distreu i hom s'imagina com deu ésser de penós un enterrament en aquells cims. Fa tres anys que aquest mateix senyor rector ens contava els treballs d'un enterrament en un dia de gran nevada. Com havia d'ésser negre el taüt, damunt d'aquella blancor!

Ens és predicada l'homilia del diumenge de Quasimodo. Ens parlen de la pau entre els homes i del perdó dels pecats. Si no fos que pugem de terra baixa, aquelles paraules ens semblarien buides de sentit. Allí que tot és pau i que hom sent que Déu és per tot no es comprèn que hi pugui haver odi entre els homes i que aquests puguin revoltar-se contra Ell. I pensar que n'hi ha tant d'odi i de revolta per aquests bells mons de Déu! Perdoneu-los, Senyor!

L'acte d'aixecar Déu és quiet i recollit com per tot arreu. Tots els genolls són a terra i les mirades fites a l'Hòstia Santa. Entrentant a fora, la natura també es dóna compte del moment majestuós, en sentir com la campana branda, i sentim, nosaltres, com el vent bruela més fort i treu les notes baixes i harmonioses de l'orgue d'aquella Seu immensa, i en desviar els ulls encuriosits a una petita finestra prop l'altar, veiem que per incens, la natura aixeca uns núvols flonjos de blancor immaculada que puguen vers la volta blava del cel. Llavors la imaginació torna a distreure's i pensa com en aquell moment tots els boscos i matolls, moguts pel vent, deuen llençar a l'aire llurs flaires bosquetanes, com les flors totes deuen intensificar llurs colors i llurs aromes sota el sol ardent i com tota l'aucellada deu cantar les lloances al Déu de cels i terra!

Perdoneu nos, Senyor, la nostra distracció! Hem deixat de mirar-vos i amb la imaginació hem sortit un moment al defora; el pensament, però, no s'ha pas separat de Vós i no hem pas deixat d'adorar-vos.

JOAN MASÓ

3 d'abril de 1932.

Sant Jordi a la Garrotxa

Anys enrera, l'amic i devot d'aquest Santuari Antoni Rodeja, avui mestre de Castellfullit de de la Roca, publicava un article sobre la festa bosquerola que es fa cada any el dia 23 d'abril al terme parroquial de Sales de Llierca, al redós d'un oratori que hi ha dedicat a Sant Jordi. Ens plau reproduir-lo, primer, perquè es tracta de quelcom que pertany al camp d'influència d'aquesta Santa Muntanya, i després perquè la iniciativa que s'hi exposa ofegada en néixer per la vinguda de temps adversos, tal volta en les hores actuals de retrobament patriòtic, pugui esdevenir realitat.

Escriu així, el nostre amic:

«En un replec d'una muntanya propera a Tortellà i en mig d'espaiós planell, s'aixeca un antic pilar d'uns dos metres d'alçària amb una fornícula dedicada al Patró de Catalunya.

Anyalment, i per la diada del Sant, la fe i devoció al nostre Cavaller hi porta aplegats molts camperols que van a retre-li ofrena d'unes novelles espigues, mostra de la collita, en espera que per sa intercessió els deslliuri de tot contratemps i faci rica i plena la contrada.

A les vuit, unes cent cinquanta persones de Sales i Tortellà, surten d'aquest poble en romiatge cap a honorar Sant Jordi. Pugen el bon camí resant el Rosari i un cop a dalt, aplegats a l'entorn del Patró, resen altres parts de Rosari i es reparteixen les ofrenes que han pogut fer amb la farina recollida pels pavordes. Escampats en santa germanor al voltant de la capella, esmorzen tot comentant els preparatius de l'anyada.

A cosa de les deu tornen a baixar els romeus per anar a l'ofici que en llaor del Sant es celebra a Sales, i la capelleta roman de bell nou solitaria en mig del planell que esguarda formós panorama i entre els perfums de farigoles i llençisques, ginestes i romaní.

Per què no bastim allí si més no una petita ermita per a aixoplugar el Sant, les virtuts del qual s'han atret els cors humils d'aquests catalans que sàviament han sabut agermanar la pàtria i la fe, posant aquestes afraus sota la protecció del Patró de Catalunya? Aleshores podria celebrar-se allí mateix l'ofici, oït ben

segur per molt major nombre de fidels, i celebrar-hi un bell aplec de caient ben catalanesc i la tornaboda de consuetud el diumenge següent.

No creiem fóra difícil de portar a cap aquesta idea i fins tal vegada els cabals dels qui de bons catalans es vanten permeterien d'aixecar-hi sumptuós oratari en aquell ben situat lloc, que de tan lluny s'albira. Sols faltaria que una entitat es prestés a fer d'iniciadora i recaptadora i donar forma a la idea perquè, a no tardar, fos un fet això que ara no es més que projecte.»

VISIÓ

Quan ja en el cel la llum pren melangia,
com la sageta fuig del niu l'ocell.
—L'esvelt llorer de joia s'estremia
al frec subtil d'una ala d'oronell.

I se'n va amunt, l'au fosca, femenina
en sos lleus vols, amb son batre elegant,
les dues ales, sota el sol que fina,
com un esguard d'amor, que es va apagant.

Bentost comença la lleugera dansa
ritmada al so de xiscles dins l'espai;
uns, es sostenen com la nau que avança,
d'altres es llencen per no veure's mai!

MERCÉ VILA I REVENTÓS

:: NOTICIARI ::

El dia que vingueren els excursionistes del Grup Excursionista i Esportiu Gironí es queixaren que per causa de l'estretor d'un pont vell que hi ha al camí veïnal de Besalú a Beuda, l'autobús enquè viatjaven no pogué passar i els tocà fer un bon troç a peu.

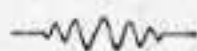
Ara ja podem dir que les baranes del dit pont seran reformades per tal que tinguin una amplada normal per a donar pas a tota mena de vehicles. Així veiem que ho ha acordat la Comissaria Delegada de la Generalitat a Girona.

Amb aquesta reforma, els autobusos podran arribar fins a Beuda mateix.

—w—

Si a per tot arreu el temps ha estat dolent ja es pot pensar que al cim d'aquesta muntanya no han pas estat escatimades les inclemències. Els dies 16 i 17 ens va visitar encara la neu, i el dia 18 caigué una forta calamarsada. Déu vulgui que el temps es vagi assentant i que el sol pugui caldejar una mica l'ambient per tal que les plantes i els sembrats creixin com cal perquè la collita sigui bona.

L'Aplec anyal que el Grup Excursionista i Esportiu Gironí celebra a un santuari de les nostres comarques aquest any tindrà lloc al de Finestres el dia 8 de maig.

Des d'ací ens plaurà enviar espiritualment la nostra salutació als ardots excursionistes que pugin al cim al que ben bé podem considerar veí nostre. Que la Santa Verge els guardi i els proteixi.

Moviment del Santuari

CULTES

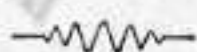
S'han celebrat misses a intenció de:

Família de Falgás. — Vilajuiga.

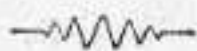
Un devot. — Girona.

Maria Concustell. — Vilasacra.

Jaume Mestres i Maria Prats. — Barcelona.

El dia 14 visitaren el nostre Santuari 6 devots de Banyoles.

El dia 10 d'aquest mes va morir rebuts els Sans Sagraments el veí d'aquesta parròquia de Sant Llorenç de Sous, Jaume Bosch, de 78 anys d'edat. (A. C. S.).

En el proper mes de maig pujaran (a. D.) les romeries dels pobles comarcans com els altres anys, per tal d'implorar la protecció de la Celestial Senyora.

Déu vulgui que faci bon temps per tal que la concurrència que vindrà a honorar la Mare de Déu sigui ben nombrosa.

Imp. Masó, Ballesteries, 29. Girona

Pensió CAMPÍ

(antic «refectorium» del
Casal de l'Exercitant)

CANUDA, 4—BARCELONA

a càrrec del fondista

GERONI CAMPÍ

Habitacions amb aigua corrent

Quartos de bany — Dutes

Abonaments

Apats a 3, 4 i 5 ptes. (vi comprès)

Céntrica - Seriosa - Económica

Canuda, 4 — Telèfon 22931

(Antic Casal de l'Exercitant)

No en cerqueu d'altra en anar a
BARCELONA

GIL BLANCH

BESALÚ

(GIRONA)

VINUM MISSÆ

DE TOTA CONFIANÇA

VINS, LICORS I XAMPANYS

DE DIVERSES MARQUES

ESPECIALITAT EN

VINS DE L'EMPORDÀ

DIPÓSIT I VENDA DELS
PRODUCTES LITÚRGICS ROURA

PERE SOLÀ

ÓPTIC

RAMBLA LLIBERTAT

GIRONA

BINOCLES DE LES

MILLORS MARQUES

BAROMETRES, TER-

MÓMETRES, HIGRÓ-

METRES I ALTRES

APARELLS PER ALS

EXCURSIONISTES

OBRES DE

PERE VAYREDA

EL PRIORAT DE LLADÓ

I LES SEVES FILIALS

SANTA MARIA DEL MONT

(NOTÍCIA HISTÓRICA D'AQUEST
SANTUARI)

ES VENEN A TOTES
LES LLIBRERIES

SANTA MARIA DEL MONT

BUTLLETÍ MENSUAL

FRANQUEO CONCERTADO

Masó, imp. — Girona

GUIX

d'en Noguer de Segaró

Guix blanc d'alabastre

Alabastre en blocs per a escultura

Fàbrica: SEGARÓ

BESALU (Girona)

Agent de vendes: **CASA AYMAR**

SANT CELONI

Telèfon, 5